Wahlstrom, K. L. ve Louis, K. S. (2008). How teachers experience principal leadership: The roles of professional community, trust, efficacy, and shared responsibility. *Educational Administration Quarterly*, *44*(4), 458-495. doi:10.1177/0013161x08321502

Yazıcı, A. Ş. ve Akyol, B. (2017). Okul Müdürlerinin Liderlik Davranışları İle Öğretmen Özerkliği Arasındaki İlişki. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, 4*(10), 189-208.

Uluslararası Öğrencilerin Türkiye'de Yükseköğretime Yönelik Metaforik Algıları

Asiye TOKER GÖKÇE[A], Rabia TOSKA[a]

(a) Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Kocaeli, Türkiye

Giriş

Küreselleşen dünyada artık birçok insan, çalışmak, okumak, zorunlu göç gibi çeşitli nedenlerle, ülkesinden çok uzaklara gitmektedir. Ekonomik ve politik olumsuzluklar nedeniyle birçok genç, yüzyıllar boyu gelişmiş ülkelere gitmenin yolunu aramıştır. Söz konusu ülkeler siyasal ve ekonomik politikalarında yaptıkları düzenlemelere rağmen, 'beyin göçü' olarak dile getirilen bu sorunu aşmak için çaba harcamaktadır. Uluslararası öğrenci hareketliliği, söz konusu beyin göçünün hızını kesebilecek ve gelişmekte olan ülkelerin nitelikli insangücü ihtiyacını karşılamasına destek olacak bir gelişme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Uluslararası öğrenci hareketliliği, bir öğrencinin yükseköğretim görmek, dil öğrenmek ve mesleki eğitim görmek amacıyla vatandaşı olmadığı başka bir ülkeye gitmesi (DEİK, 2013) biçiminde tanımlanabilir. Son yıllarda, popüler olan uluslararası öğrenci hareketliliği, dünya çapında yükseköğretim programlarına katılan öğrenci sayısında patlama yaşanmasına neden olmuştur. Örneğin, 1999 yılında uluslararası öğrenci sayısı dünya genelinde 2 milyon iken, 2016 yılında bu sayı beş milyona yaklaşmıştır (OECD, 2018).

Uluslararası öğrenci hareketliliği hem öğrenci gönderen hem de öğrenci alan ülkeye sosyal, kültürel, akademik ve ekonomik alanlarda katkı sağlamaktadır (Kireçci ve ark., 2016). Bu katkıların çeşitliliği ve çokluğu, öğrenci kabul eden ülkeler arasında rekabete yol açmış; daha fazla öğrenci çekebilmek için birçok strateji geliştirme yoluna gidilmiştir (Çankaya, Öztürk ve Sakar, 2016). Türkiye de daha fazla öğrenci uluslararası öğrenci çekebilmek amacıyla stratejiler geliştirerek izlenilen politikaları canlı tutmaya çalışmaktadır. Bu bağlamda Türkiye'de uluslararası öğrenci sayısı 2000-2001 eğitim öğretim yılında 16.656 iken, 2014-2015 eğitim öğretim yılında 72.178'ye; 2016-2017 eğitim yılında 108.076'ya, 2017-2018 eğitim yılında ise 114.756'ya ulaşmıştır (YÖK, 2017; 2019). Bu veriye bakıldığında uluslararası öğrenci sayısının büyük bir hızla arttığı görülmektedir. Bu bağlamda, Dünyada ve Türkiye'de uluslararası öğrenci sayısını artırmaya yönelik çalışmaların önem kazandığı anlaşılmaktadır.

Alan yazında genellikle uluslararası öğrencilerin ekonomik sorunları, uyum süreci, sosyo-kültürel farklılıklardan kaynaklanan sorunlar gibi alanlarda çalışmalar yer almaktadır. Örneğin Çelik (2013) bu öğrencilerin demografik özelliklerini inceleyerek erkek öğrencilerin, kadın öğrencilerden fazla olduğunu belirlemiştir. Beltekin ve Radmard (2013) uluslararası öğrencilerin üniversitenin iklimine, fiziksel ortamlara ve

üniversitenin akademik niteliğine ilişkin görüşlerini; Savaşan, Yardımcıoğlu ve Beşel (2015), sosyo-ekonomik durumlarını ve Musaoğlu (2016) da entegrasyon sürecini incelemiştir. Söz konusu araştırmalarda öğrencilerin gördükleri eğitime ve öğrenim koşullarına yönelik hem olumlu hem de olumsuz bulgulara ulaşılmıştır. Türkiye'nin uluslararası öğrenci sayısını artırmaya yönelik çabaları düşünüldüğünde, uluslararası öğrencilerin üniversite yaşamına yönelik görüşlerinin güncellenmesi, ortaya çıkacak sorunların giderilmesinde önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, bu çalışmanın ülkenin uluslararası öğrencilere yönelik geliştireceği politikalara yön verici olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunda eğitim almakta olan uluslararası öğrencilerin bu ülkede üniversitede bir yabancı öğrenci olmaya ilişkin metaforik algılarını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Uluslararası öğrencilerin Türkiye'de yabancı öğrenci olmaya ilişkin metaforik algıları nelerdir?
2. Uluslararası öğrencilerin üniversiteye ilişkin metaforik algıları nelerdir?
3. Uluslararası öğrencilerin üniversite eğitimine ilişkin metaforik algıları nelerdir?
4. Uluslararası öğrencilerin öğretim üyelerine ilişkin metaforik algıları nelerdir?

Yöntem

Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunda eğitim almakta olan uluslararası öğrencilerin bu ülkede üniversitede bir yabancı öğrenci olmaya ilişkin metaforik algılarını ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırmada temel nitel araştırma deseni kullanılarak katılımcıların metaforik görüşleri incelenmiştir. Merriam (2009) temel nitel araştırma deseninin, bireylerin yaşamlarını nasıl yorumladıklarına ve deneyimlerini nasıl anlamlandırdıklarına odaklandığından, tüm disiplinlerde yaygın olarak kullanıldığını belirtir. Morgan (1997) metaforların dünyayı algılayış biçimimizi ve düşünme tarzımızı gösterdiğini, bu nedenle özellikle soyut veya karmaşık olguları açıklamada yararlı olduğunu belirtir.

Kocaeli ilinde yükseköğrenim gören ve gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden 59 uluslararası öğrenci, araştırmanın çalışma grubu olarak seçilmiştir. Çalışma grubunun seçiminde, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Patton (2014) amaçlı örneklemede zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumları seçmek ve böylece genellemeler yapmak yerine derinlemesine bir anlayış edinmenin amaçlandığını belirtir. Yıldırım ve Şimşek (2008) de kolay ulaşılabilir durum örneklemesinin, araştırmacıya yakın olanın ve erişilmesi kolay olanın seçildiği bir örnekleme tekniği olduğunu vurgular. Üç öğrenciye ait veri, uygun olmadığından analiz dışı bırakılmıştır. Böylece çalışma grubunda 56 öğrenci yer almıştır. Katılımcılar 18-40 yaş aralığında olup 29'u kadın, 27'si erkektir. Katılımcıların 15'i hazırlık, 30'u lisans ve 11'i lisan üstü öğrencidir. Katılımcıların geldikleri ülkeler Azerbaycan, Kosova, Afganistan, Bosna-Hersek, Pakistan, Mısır, Cezayir, Fas, Filipinler, Ukrayna, İran, Sırbistan, Karadağ, Suriye, Polonya, Yemen, Özbekistan, Arnavutluk, Endonezya, Kazakistan, Filistin, Rusya, Tunus ve Makedonya şeklinde sıralanmaktadır.

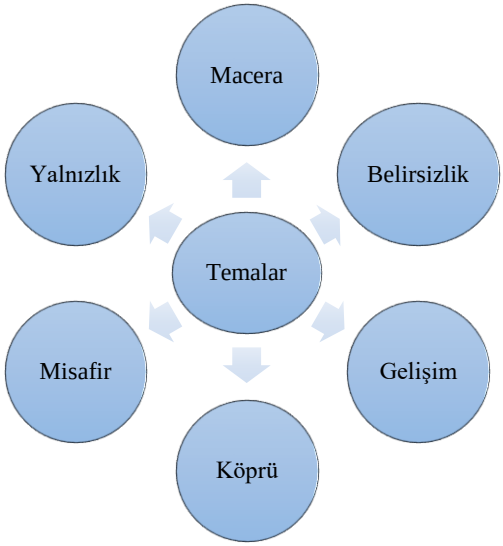
Araştırma için veri 2018-2019 eğitim yılında toplanmıştır. Katılımcılara, Türkiye'de yabancı öğrenci olmaya, üniversiteye, üniversite eğitimine, üniversitede öğretim üyelerine yönelik algıları, yarı yapılandırılmış metaforik ve analojik cümleler aracılığı ile yazılı olarak sorulmuştur. Bu bağlamda örneğin "Türkiye'de yabancı öğrenci olmaya" ilişkin metaforik algılarını sorgulamak üzere metaforik olarak "Türkiye'de yabancı öğrenci olmak ……... dır."; analojik olarak da "Türkiye'de yabancı öğrenci olmak ……... gibidir." ifadelerinin ikisi de

yazılarak, katılımcıların kendilerine kolay gelen anlatım biçimi hangisiyse onu kullanmaları sağlamıştır. Ardından "Çünkü……" şeklinde açıklayıcı yarım bırakılmış cümle yazılarak, katılımcıların bu cümleleri Türkçe veya İngilizce yazılı olarak doldurmaları istenmiştir. Katılımcıların Türkçe'ye hâkim olma durumları bilinmediğinden, veri toplama süreci boyunca, her bir katılımcıya, araştırmacı tarafından çalışmanın amacı ve yöntem hakkında sözlü açıklamalar yapılmıştır.

Nitel desende yürütülen bu çalışmanın veri analizi de nitel yöntemlerden içerik analizi ile yapılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2008) içerik analizinde önce toplanan verinin kavramsallaştırıldığını, sonra bu kavramların mantıklı biçimde düzenlendiğini; bu düzenleme sonucuna göre de veriyi açıklayan durumların temalaştırıldığını ifade eder. Dolayısı ile içerik analizinde temelde birbirine benzeyen veri, belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek yorumlanır. Metafor çalışmalarında içerik analizi Saban'ın (2008) Göçer'in (2013), Toker-Gökçe ve Bülbül'ün (2014) ve Kahyaoğlu'nun (2015) yaptığı gibi adlandırma, eleme ve bir araya getirme ve kategori geliştirme aşamalarından oluşmaktadır. İçerik analizi sonunda elde edilen kategorilerin geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılmış; sonra verinin yorumlanmasına geçilmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2008), araştırmada iç geçerliğin uzman incelemesi ile elde edilebileceğini belirtir. Bu kapsamda önce araştırmacılar birbirinden bağımsız olarak veri üzerinde içerik analizi yapmış; ortaya çıkan sonuçları birbiri ile karşılaştırarak analize son halini vermiştir. Son halini alarak oluşturulan kategoriler, ham veri ile birlikte farklı uzman görüşlerine sunulmuştur. Uzman görüşü de alındıktan sonra, sonuçlar bulgular bölümünde verilmiştir. Güvenirliği artırmak amacıyla, katılımcıların ifadelerinden doğrudan alıntı yapılarak çalışma içinde sunulmuştur.

Bulgular

Katılımcıların Türkiye'de yabancı öğrenci olmaya ilişkin metaforik algıları temalar halinde Şekil 1'de yer almaktadır.

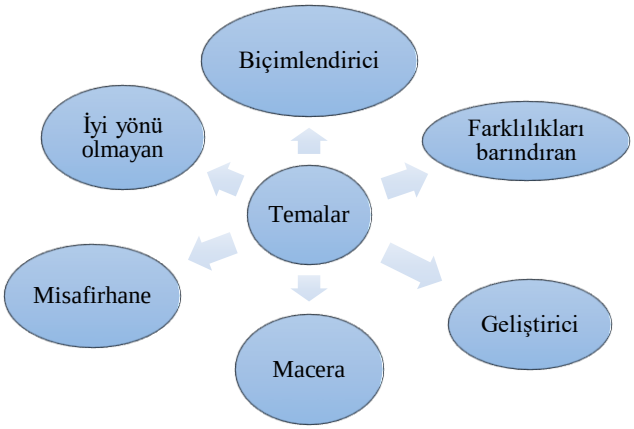
Şekil 1. Türkiye'de yabancı öğrenci olmaya ilişkin temalar

Şekil 1'de görüldüğü gibi, katılımcıların Türkiye'de yabancı öğrenci olmaya ilişkin metaforik algıları macera /gezgin, belirsizlik, gelişim, köprü, misafir, yalnızlık biçiminde altı tema olarak ortaya çıkmıştır. Söz konusu temalara ilişkin üretilen metaforlar Şekil 2'de yer almaktadır.

Macera	Belirsizlik	Gelişim	Köprü	Misafir	Yalnızlık
• Sonbaharda savrulan yaprak. • Kuş • Yeni dünyaya açılan • Gezgin	• Sonu gözükmeyen merdiven • Hediye • Yeni doğan • Kan transferi	• Toprak • Tohum • Kahve çekirdeği • Nota	• Köprü • Bayrak • Taşıyıcı • Sembol • Boya elçilik	• Misafir	• Bir albino • Kimsesiz • Issız bir adada yaşayan • Derviş

Şekil 2. Türkiye'de yabancı öğrenci olmaya ilişkin üretilen metaforlar

Katılımcıların ifadelerinden bazıları "*Sonbaharda savrulan yapraktır. Çünkü nereye gittiğini pek bilmez; Hediyedir. Çünkü içinden ne çıkacağını bilemezsin; Köprüdür. Çünkü kendi ülkeleriyle arasındaki kültür elçileridir; Misafirdir. Çünkü misafir gibi başka ülkeye eğitim almak için gider sonra yine evine döner; Derviştir. Çünkü hep yol almak ve savaşmak zorundasın*" biçimindedir. Katılımcıların üniversiteye ilişkin metaforik algılarına ait metaforik temalar Şekil 3'te yer almaktadır.

Şekil 3. Üniversiteye ilişkin temalar

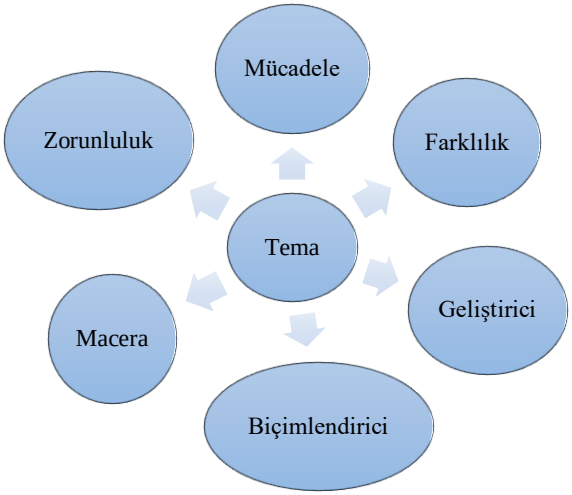
Şekil 3'te görüldüğü gibi, katılımcıların üniversiteye ilişkin metaforik algıları biçimlendirici, farklılıkları barındıran, geliştirici/bilgi kaynağı, macera, misafirhane ve iyi yönü olmayan olmak üzere altı temada ortaya çıkmıştır. Söz konusu temalara ilişkin üretilen metaforlar Şekil 4'te yer almaktadır.

Biçimlendirici	Farklılıkları barındıran	Geliştirici/bilgi kaynağı	Macera	Misafirhane/Dinlenme tesisi	İyi yönü olmayan
• Fabrika • Çerçeve • Kek kalıbı	• Aşure • Ocağın üstündeki kazan • Ayna • Mücevher kutusu • Türlü • Boya paleti	• Kapı • Merdiven • Alışveriş merkezi • Çanta • Toprak • Üçüncü göz	• Macera • Hayata sıfırdan başlamak • Okyanus • Dört mevsim • Yokuş	• Dinlenme tesisi • Misafirhane • Çatı	• Mentollü sakız • Gondol • Davul • Lunapark • Geveze çocuk

Şekil 4. Üniversiteye ilişkin üretilen metaforlar

Katılımcıların ifadelerinden bazıları "*Çerçevedir. Çünkü bizi sınırlayan durumlar vardır; Ocağın üstündeki koca bir kazandır. Çünkü içine istediğin kadar malzeme atabilirsin lakin hep ateşin üstündedir; Çantadır. Çünkü aradığın her şeyi içinde bulabilirsin; Okyanustur. Çünkü içine daldıkça içinde sonsuz güzellikler olduğunu*

görürüz ama arada tehlikelerle de karşılaşabiliriz; Dinlenme tesisidir. Çünkü dersler ve okulun konumu beni dinlendiriyor, durgunlaştırıyor; Davuldur. Çünkü uzaktan sesi hoş gelir aslında baş ağısından başka bir şeye sebep olamaz" biçiminde ortaya çıkmaktadır. Katılımcıların üniversite eğitimine ilişkin metaforik algıları mücadele, farklılık, geliştirici, biçimlendirici, macera ve zorunluluk biçiminde altı temada ortaya çıkmıştır (Şekil 5).

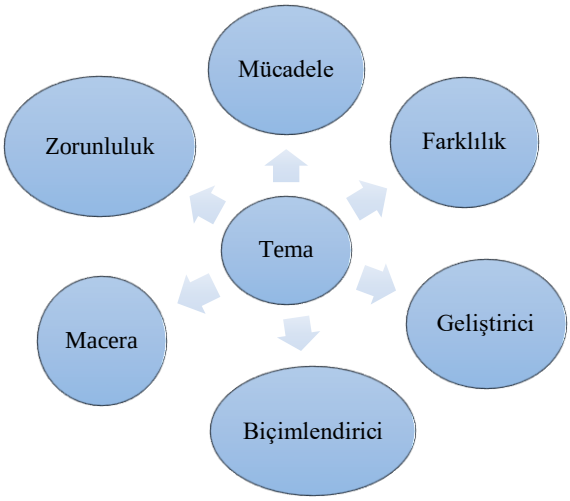
Şekil 5. Üniversite eğitimine ilişkin üretilen temalar

Şekil 5'te görüldüğü gibi katılımcıların üniversite eğitimine ilişkin üretilen metaforik temalar mücadele, farklılık, geliştirici, biçimlendirici, macera ve zorunluluk olmak üzere altı tanedir. Söz konusu temalara ilişkin üretilen metaforlar Şekil 6'da yer almaktadır.

Mücadele	Farklılık	Geliştirici	Biçimlendirici	Macera	Zorunluluk
• Yarış • Enstrüman çalmak • Denizde yüzmek • Selden sonra kalan kumlar • Uzun bir yolda yürümek	• Çorba • Felsefe • Bir senfoni orkestrası	• Emekledikten sonra yürüyen bebek • Ok • Tomurcuk • Anahtar • Balona binmek • Gökyüzü • Puzzle	• Deneme süresinde olan robot • Kafes • Hapishane • Baskı makinesi • Törpü • Kuşatma	• Roman • Borç • Şeker • Bir resme ressam gibi bakmak • Dalışa hazırlanmak • Gece ve gündüz • Dalış yapmak	• Protein • Mecburiyet • İlacın etki etmesini beklemek

Şekil 6. Üniversite eğitimine ilişkin üretilen metaforlar

Katılımcıların üniversite eğitimine ilişkin ürettikleri metaforlardaki ifadelerinden bazıları "*Enstrüman çalmaktır. Çünkü başta çok zorlanırsın sonra başarılı olursun; Çorbadır. Çünkü karışıktır. Farklı öğrencileri içinde barındırır; Tomurcuktur. Çünkü eninde sonunda aldığımız bilgiler çiçek açmamızı sağlar; Törpüdür. Çünkü kafamızdaki bilgilerimizi bu eğitim sistemine göre şekillendiririz; Dalış yapmaktır. Çünkü daldıkça güzellileri görürsün; Proteindir. Çünkü vücudumuz onsuz yapamaz*" biçimindedir. Katılımcıların öğretim üyelerine ilişkin metaforik algılarına ait temalar Şekil 7'de yer almaktadır.

Şekil 7. Öğretim üyelerine ilişkin üretilen temalar

Katılımcıların öğretim üyelerine ilişkin ürettikleri metaforlara ilişkin temalar mücadele, farklılık, geliştirici, biçimlendirici, macera ve zorunluluk biçiminde ortaya çıkmaktadır. Söz konusu temalara ilişkin üretilen metaforlar Şekil 8'de yer almaktadır.

Anlaşılması Güç	Biçimlendiren/ Hükmeden	Bilgi Küpü	Kendine Çalışan	Koruyucu	Yol Gösteren/ Aydınlatan
• Derin kör kuyu • Radyo • Enstrüman • Siyaset • Hindistan cevizi • Mevsim	• Robot üreticisi • Marangoz • Komutan • Milletvekili • Baykuş • Komutan	• Dağ • Şarap • Tecrübeli dağcılar • Ağaç • Buzdağı • Çiçek	• Yarış atı • Zil • Rakip yarışmacılar • Büyük bir kesiğe yapıştırılmış yara bandı	• Aile üyesi • Annem ve Babam	• Kitap • Kraliçe arı • Işık • Projeksiyon • Trafik işaretleri • Bahçıvan • Büyüteç

Şekil 8. Öğretim üyelerine ilişkin üretilen metaforlar

Katılımcıların öğretim üyelerine ilişkin ürettikleri metaforlardan "anlaşılması güç" temasına ilişkin ifadelerinden bazıları "*Radyodur. Çünkü frekansı tutturamazsan gürültüden başka bir şey değildir; Mevsimdir. Çünkü bazıları sıcak bazıları soğuk bazıları da belirsizdir; Derin kör kuyudur. Çünkü öğretici ve yardımcı oluyorlar. Anlayışlılar. Sınavlar zor. Puanlarını az veriyorlar; Enstrümandır. Çünkü onların dilinden anlamak zordur; Siyasettir. Çünkü halen daha çözemiyorum; Hindistan cevizidir. Çünkü kabukları zor kırılır ama kırılınca da faydasını görürsün*" biçimindedir.

Katılımcıların "biçimlendiren/hükmeden" temasına ilişkin ifadelerinden bazıları "*Robot üreticisidir. Çünkü dünyaya hem yararlı hem zararlı robotlar üretebilirler. Hem yararlı hem zararlı öğrenci yetiştirebilirler; Marangozdur. Çünkü onlar öğrenciyi istedikleri şekle sokarlar. Komutandır. Çünkü biz onların askerleriyiz onlar yönetir biz uygularız; Milletvekilidir. Çünkü milletvekilleri gibi her şeyi onların ellerinde zannederler; Baykuştur. Çünkü hocalar her durumdan haberdar olur ve kontrolcülerdir; Komutandır. Çünkü çok sıkı kuralları ve emirleri vardır*" biçimindedir.

Katılımcıların "bilgi küpü" temasına ilişkin ifadelerinden bazıları "*Dağ gibidir. Çünkü bilgi yönünden güçlüdürler; Şaraptır. Çünkü yıllandıkça tecrübe edinerek değeri artar; Tecrübeli dağcılardır. Çünkü bazıları zirveye ulaşmış, bazıları da ulaşmamış ama hepsi dağcılığın zorluklarını hissetmişlerdir; Ağaçtır. Çünkü sürekli*

meyve verir; Buzdağıdır. Çünkü görünmeyen görünenden çok daha fazla bilgi tecrübe vardır; Çiçektir. Çünkü hoca iyi ise iyi eğitim verir yani iyi bal verir hocanın bilgi ve birikimine göre balın yani öğrencinin kalitesi değişir" biçimindedir.

Katılımcıların "kendine çalışan" temasına ilişkin ifadelerinden bazıları "*Yarış atıdır. Çünkü devamlı rekabet içinde olan atlar devamlı rekabet içinde olan öğretmenleri hatırlatıyor; Zildir. Çünkü her kafadan farklı ses çıkar; Rakiptir. Çünkü yarışmacılar, hep birbirleriyle bir rekabet içindedirler bu rekabet bazen öğrencilere karşı da olabiliyor; Büyük bir kesiğe yapıştırılmış yara bandıdır. Çünkü çoğu ders için getirdiği slaytı öğrenci için değil de kendi için hazırlıyor. Ders anlatmak değil yaptıkları, kendilerine hazırlamış oldukları slaytı okumak*" biçimindedir.

Katılımcıların "koruyucu" temasına ilişkin ifadelerinden bazıları "*Aile üyesidir. Çünkü ailem gibi ilgililer.. ..Annem ve Babam gibidir. Çünkü davranışları, bize hitapları akrabalarım gibi" biçimindedir. Son olarak katılımcıların "yol gösteren/aydınlatan" temasına ilişkin ifadelerinden bazıları "Kraliçe arıdır. Çünkü öğrencilerin neyi nasıl yapmaları gerektiğini öğretendir; Işıktır. Çünkü bizleri bilgileriyle aydınlatırlar; Bahçıvandır. Çünkü tohum olan öğrencilere su verir bakar eğitim verir anlar ve yetiştirir; Büyüteçtir. Çünkü bizim göremediklerimizi fark etmemizi sağlar*" biçimindedir.

Tartışma Sonuç ve Öneriler

Türkiye'de yükseköğrenim gören uluslararası öğrencilerin yükseköğretime ilişkin metaforik algılarını irdeleyen bu çalışma sonunda 56 katılımcıdan çeşitli temalarda farklı sonuçlar elde edilmiştir. Araştırmanın ilk sorusuna yönelik katılımcılar altı tema üretmiştir. Buna göre uluslararası öğrencilerin Türkiye'de yabancı öğrenci olmaya ilişkin metaforik algıları, macera/gezgin, belirsizlik, gelişim, köprü, misafir ve yalnızlık biçiminde ortaya çıkmıştır. Temaların kapsamındaki veri incelendiğinde, uluslararası öğrencilerin içinde bulundukları durumu bir macera olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Bütün temalar birlikte düşünüldüğünde, katılımcıların kendilerini geliştiren (gelişim) bir maceraya girdiklerini (macera), bu macera sırasında ülkelerine ait kültürü tanıtma ve taşıma sorumluluğu (köprü) hissettiklerini, kendilerini bu 'macera' bitene kadar geçici (misafir) konumda gördüklerini, dolayısıyla bu macera bittiğinde ne olacağını bilemedikleri (belirsizlik) anlaşılmaktadır.

Araştırmanın ikinci alt sorusunda katılımcıların üniversiteye ilişkin metaforik algıları irdelenmiştir. Bu soruya ilişkin veri incelendiğinde katılımcılardan elde edilen veriden biçimlendirici, farklılıkları barındıran, geliştirici/bilgi kaynağı, macera, misafirhane/dinlenme tesisi ve iyi yönü olmayan biçiminde altı tema üretilmiştir. Bulgular incelendiğinde katılımcılar bir yandan üniversiteyi kendilerini geliştiren bir yer olarak görürken, diğer yandan kendilerini kalıba sokan ve iyi yönü olmayan bir yer olarak gördüklerini ifade etmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, araştırmanın birinci problemine yönelik bulguyla benzer olarak, katılımcıların bir kısmı üniversiteyi çeşitli insanları içine alan (farklılıkları barındıran), sürekli yeni insanların gidip geldiği (misafirhane), kendilerini geliştiren bir macera yeri biçiminde algılamaktadır. Diğer yandan bir kısmı da öğrenciyi tek tipleştiren (fabrika) ve aslında uzaktan göründüğü gibi hoş olmayan (iyi yönü olmayan) bir yer olarak algılamaktadır.

Araştırmanın üçüncü alt sorusunda katılımcıların üniversite eğitimine ilişkin metaforik algıları incelenmiştir. Bulgular incelendiğinde, katılımcılardan elde edilen verinin mücadele, farklılık, geliştirici, biçimlendirici, macera ve zorunluluk olmak üzere altı tema ürettiği görülmüştür. Bu temalar incelendiğinde katılımcıların üniversitede gördükleri eğitimi devam ettiği sürece çeşitli zorluklarla uğraştıkları, zorlandıkları (mücadele), öte yandan bu mücadele sırasında kendilerini geliştiren (geliştirici), gerek öğrenci gerek öğrenilenler

bakımından çeşitlilik içinde olan (farklılık), olmazsa olmaz (zorunluluk) bir macera olarak görmektedir. Katılımcıların bir kısmı aynı zamanda üniversiteyi kendilerini belirli bir şekle sokan (biçimlendirici) bir yer olarak görmektedir.

Araştırmanın son alt sorusunda katılımcıların öğretim üyelerine ilişkin metaforik algıları incelenmiştir. Bulgulara göre Anlaşılması güç, biçimlendiren/ hükmeden, bilgi küpü, kendine çalışan, koruyucu ve yol gösteren/ aydınlatan biçiminde altı farklı tema ortaya çıkmıştır. Buna göre katılımcılar öğretim üyelerini bir yandan alanında yetkinliğiyle (Bilgi Küpü), aydınlatan ve yol gösteren, üstelik anne baba gibi gözeten (koruyucu) olarak algılarken, diğer yandan onları istedikleri kalıba sokmaya çalışan (biçimlendiren) ve hükmeden, anlayamadıkları (anlaşılması güç) hatta sadece kendilerini düşünen kişiler olarak algılamaktadır.

Bu çalışma sonucunda elde edilen metaforlar ve temalar incelendiğinde, Türkiye'ye yükseköğrenim için gelen uluslararası öğrencilerin konuya ilişkin algılarının genelde olumlu olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, yerli öğrencilerle yapılacak benzer bir çalışmanın bulguları, mevcut sonuçların değerlendirilmesinde daha anlamlı olacaktır. Bu bağlamda, benzer çalışmanın Türk vatandaşı olan öğrenciler ile de yapılması önerilmektedir. Araştırmanın bulguları çalışmanın yapıldığı üniversitenin ilgili, sorumlu birimlerine mevcut koşulların iyileştirilmesinde veya düzeltilmesinde yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Çalışmanın bulguları uygulanan yöntem bakımından genellenemeyeceğinden, benzer çalışmanın diğer üniversitelerde veya bölgelerde de yapılması, alınacak önlemler ve yapılacak iyileştirmelere yol göstermesi bakımından önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Analoji; Metaforik algı; Uluslararası Öğrenci; Üniversite; Yükseköğretim

Kaynaklar

Beltekin, N. ve Radmard, S. (2013). Türkiye'de lisansüstü eğitim gören uluslararası öğrencilerinin üniversiteye ilişkin görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(43), 250-269.

Çankaya, İ., Öztürk, E. ve Sakar, Y. (2016). Uluslararası öğrenci hareketliliğine ilişkin OECD ülke sıralaması ile ilkokul yöneticilerinin ülke tercihlerinin karşılaştırılması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergis*i, 5,33-37.

Çelik, İ. (2013). Türkiye'de yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sorunları. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Trakya Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Edirne.

DEİK (2013). Uluslararası yüksek öğretim ve Türkiye'nin konumu. Eğitim Ekonomisi İş Konseyi Raporu, İstanbul.

GÖÇER, A. (2013). TÜRKÇE öğretmeni adaylarının 'kültür dil ilişkisi'ne yönelik metaforik algıları.*Electronic Turkish Studies, 8*(9).

KAHYAOĞLU, M. (2015). İlköğretim öğrencilerinin doğa kavramına ilişkin algılarının metaforlar yoluyla incelenmesi. *Electronic Turkish Studies, 10*(11).

Kireçci, M. A., Bacanlı, H., Erişen, Y., Karadağ, E., Çeliköz, N., Dombaycı, M.A., Toprak, M. ve Şahin, M. (2016). Türkiye'de Yükseköğretimin Uluslararasılaşması: Bir Endeks Oluşturma Çalışması. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 41(187), 1-28.

Merriam, S.B. (2013). *Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*. Çev. Selahattin Turan. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık

Morgan, G. (1997). Images of organization (2nd ed.). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications.

Musaoğlu, B.N. (2016). Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin entegrasyon süreci. *Türk Dünyası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 12-24.

OECD (2018). Education at a Glance 2018. OECD Indicators. https://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2018_eag-2018-en;jsessionid=HI0ULiQdENftRWIIEk9JWzJX.ip-10-240-5-117

Patton, M.Q. (2014). Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri. Çeviri Edt. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir Ankara: Pegem Akademi

Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Egitim Yönetimi Dergisi*,*14*(3), 459-496.

Savaşan, F., Yardımcıoğlu, F., Beşel, F. (2015). Yabancı uyruklu ve lisansüstü öğrencilerin sosyo-ekonomik problemleri: Sakarya üniversitesi örneği. Uluslararası Öğrenci Sempozyumu. İstanbul. https://www.researchgate.net/publication/291827528_Yabanci_Uyruklu_Lisans_ve_Lisansustu_Ogrencilerin_Sosyo-Ekonomik_Problemleri_Sakarya_Universitesi_Ornegi

Toker-Gökçe, A., ve Bülbül, T. (2014). Okul bir insan bedenidir: Meslek lisesi öğrencilerinin okul algılarına yönelik bir metafor çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *4*(1), 63-88.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları

YÖK. (2017). Yükseköğretimde Uluslararasılaşma Strateji Belgesi 2018-2022. https://www.yok.gov.tr/Documents/AnaSayfa/Yuksekogretimde_Uluslararasilasma_Strateji_Belgesi_2018_2022.pdf

YÖK (2019). Yükseköğretim Kurulu İstatistik Verileri. https://istatistik.yok.gov.tr/